

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓/๒๕๔๔

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๔

เรื่อง ศาลจังหวัดชลบุรีส่งคำร้องของจำเลย (นายฮาษาชิ หรือโยชิมิ คาสึโนริ หรือคะสึโนริ หรือ ทะนะกะ) ในคดีอาญา ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายฮาษาชิ หรือโยชิมิ คาสึโนริ หรือคะสึโนริ หรือทะนะกะ ถูกพนักงานอัยการจังหวัดชลบุรี ฟ้องคดีอาญาเป็นจำเลยที่ ๓ ต่อศาลจังหวัดชลบุรี ฐานร่วมกันมีไว้เพื่อนำออกใช้ซึ่งธนบัตรต่างประเทศปลอม อันตนได้มาโดยรู้ว่าเป็นของปลอม และร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินของผู้อื่น รวม ๓ คดี ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๖๖๓/๒๕๓๕ ที่ ๑๑๐๕/๒๕๓๕ และที่ ๑๒๒๓/๒๕๓๕ ขณะคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดชลบุรี จำเลยที่ ๓ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดชลบุรีว่า จำเลยที่ ๓ ซึ่งถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางชลบุรี ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม โดยถูกตีโซ่ตรวนที่ข้อเท้าตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง เป็นเวลาประมาณ ๒ ปี ๔ เดือน การปฏิบัติดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ ที่บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง มาตรา ๓๐ ที่บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ฯลฯ จะกระทำได้ และมาตรา ๓๓ ที่บัญญัติว่า ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ดังนั้น เมื่อคดีของจำเลยที่ ๓ ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล จะปฏิบัติต่อจำเลยที่ ๓ เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ จึงขอความเป็นธรรมต่อศาลให้มีคำสั่งยกเลิกการตีโซ่ตรวนจำเลยที่ ๓

ศาลจังหวัดชลบุรีได้สอบสวนแล้วเห็นว่า มีการตีตรวนจำเลยที่ ๓ ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงจริง กรณีเป็นเรื่องร้องว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของกรมราชทัณฑ์ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ไม่ใช่เป็นกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันจะใช้บังคับแก่จำเลยที่ ๓ ต้องหา ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่คำร้องของจำเลยที่ ๓ สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลรัฐธรรมนูญ จึงให้ส่งคำร้องและเอกสารมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เป็นกรณีที่ศาลจังหวัดชลบุรีส่งเรื่องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาทบบัญญัติแห่งกฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการต่อไปและเปิดโอกาสให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้รักษาการและอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ในฐานะผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๕ และจำเลยที่ ๓ ได้แสดงความคิดเห็นก่อนการวินิจฉัย

ต่อมาศาลจังหวัดชลบุรีพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ ๓ แต่ให้ขังไว้ระหว่างอุทธรณ์ ได้สำเนาคำพิพากษา สำเนาหมายขังระหว่างพิจารณา และสำเนาหมายขังระหว่างอุทธรณ์มายังศาลรัฐธรรมนูญ ระหว่างพิจารณาคดี กรมราชทัณฑ์แจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติญี่ปุ่นให้ส่งตัวจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปดำเนินคดีที่จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดที่ประเทศญี่ปุ่น กรมราชทัณฑ์ได้ส่งตัวจำเลยที่ ๓ ไปประเทศญี่ปุ่นแล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๓

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๓ ไม่ได้อยู่ในประเทศไทยเนื่องจากถูกส่งตัวกลับไปประเทศญี่ปุ่นแล้ว การพิจารณาคำร้องจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อจำเลยที่ ๓ ประกอบกับเห็นว่า การที่จำเลยที่ ๓ ถูกควบคุมตัวตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๒) และมาตรา ๑๔ (๑) ถึง (๕) ไม่ใช่กฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีโดยตรง กรณีไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงให้จำหน่ายคำร้องเสีย

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ